ఇంటి దొంగలు

అసలు పల్లెటూళ్ళలోని సంఘ వ్యవస్థే ఒక రకం. ఈ వ్యవస్థలో ఒకే ఒక వ్యక్తి వట వృక్షంలా కొమ్మలతో, రెమ్మలతో నలువైపులకూ వ్యాపించుకొంటాడు. అతని మాట శాసనం వలె చెల్లిపోతుంది. మర్రిచెట్టు క్రింద గానీ దాని నీడ పడినంతవరకు గానీ మరే చెట్టూ ఎదిగి నేనూ ఉన్నానని బింకంగా నిలబడడానికి వీలుండదు.

శ్రీ మధురాంతకం రాజారాం

"ఏమిటరా బాబూ, ఇంట్లో ఏదో గోల జరిగినట్టుంది ఇవాళ వుదయం" అన్నాడు తాతయ్య.

"ఏముంది తాతయ్యా! అదెప్పుడూ వున్నదేలే! నాన్నగారు జేబులో డబ్బుంచి, చొక్కా వంకీకి తగిలించి పెరట్లోకి వెళ్ళారు. తిరిగి వచ్చి చూచుకుంటే యాభై రూపాయలు మాత్రం మాయమై వున్నాయి. అందుకు నాన్నగారు అమ్మపైన కోప్పడ్డారు" అన్నాను.

"మీ నాన్న జేబులో డబ్బు పోయింది. దాన్ని గురించి మీ అమ్మే జాగ్రత్తపరచి వుంటుందని వాడభిప్రాయపడ్డాడు. అంతేకదూ! ఈ సంగతి వింటుంటే నాకా వరంధామయ్య కాపురం జ్ఞాపకం వస్తోంది" అంటూ తాతయ్య నావైపు ఎగాదిగా చూచి, "ఎక్కడికో బయల్దేరినట్టున్నావే! వెళ్ళిరా. తరువాత చెబుతాను" అన్నాడు.

"ఊహూ. ఇప్పుడే చెప్పు తాతయ్యా! నాకేమంత తొందర పనిలేదు" అంటూ తాతయ్య దగ్గరికి కుర్చీలు లాక్కున్నాను.

తాలోత్తాలమైన సముద్రతరంగాల్లా పూర్వ స్మృతులు మననును విహ్వలం చేసివేసే వయస్సు తాతయ్యది. ఆయన తనకు షష్టిపూర్తి జరిగి పది పదిహేనేళ్ళు మాత్రం గడచినట్టు చెబుతాడు. ఆ కాలమానం ఎలాటిదో ఏమోగానీ నాకిప్పుడు పాతికేళ్ళొచ్చినా ఆ షష్టిపూర్తి ఎప్పుడు జరిగిందో లీలామాత్రంగానైనా జ్ఞాపకం లేదు! కానీ తాతయ్య ఆరోగ్యం మంచిది. చీటికి మాటికీ రోగమనీ, రొష్టనీ మంచంపైన పడుకొని ఇంట్లోవాడి చేత తనకు సపర్యలు చేయాలని ఎదురుచూచే మనస్తత్వం కాదు తాతయ్యది. ఆయన పగటిపూట వరండాలో ఈజీచేర్‌లో కూచుంటాడు. రాత్రయితే వేడిగా ఓ గ్లాసు పాలు త్రాగి నిద్రపోతాడు. పగల్లో తన గత స్మృతుల లోకంలో సంచరిస్తున్నప్పుడుగానీ, రాత్రుల్లో నిద్రిస్తున్నప్పుడుగానీ ఆయనను కథలూ, గాథలూ చెప్పమని వేధించడానికి మా ఇంట్లో చిన్న పిల్లలెవరూ లేరు. ఒకప్పుడు కథలకోసం ఆయనను వేధించిన పిల్లపిల్లల్లో ఇప్పుడు పెళ్ళయి అత్తారిళ్ళకు వెళ్ళిపోయారు. మగపిల్లలు కాలేజీలో చదువుకుంటున్నారు. హిస్టరీ గ్రూపు తీసుకోవడంచేత నాకోలు అవిడ కీమధ్య ఆటు దేశ చరిత్రలతోబాటు, ఇటు పురాణాల్నీ, పిట్టకథల్నికూడా హేతువాదపు గీటురాయితో పరీక్షించి, పూర్వాపరాలకు సరిపోకుంటే ఇవన్నీ పుక్కిటపురాణాలు కట్టుకథలని తీసి పారవేయడం బాగా అలవాటయింది. కాగా పోగా ఇక మిగిలినవాణ్ణి నేనొక్కణ్ణే. నాకు మాత్రం తాతయ్య కథలంటే అప్పటికీ, ఇప్పటికీ ఎంతో ఇష్టం. ఐతే ఆ కథలన్నీ పాతబడిపోయాయి. ఆ బాలవర్థిరాజూ, ఆ రాజా దేసింగు, ఆ ముగ్గురు మరాఠీలూ వాళ్ళంగరగా కలిసి మెలిసి ఆటలాడుకొని విడిపోయిన చిన్ననాటి నేస్తాల్లా కనిపిస్తారే తప్ప, మళ్ళీ ఒకసారి వాళ్ళ కథలు వినాలని బుద్ధి పుట్టదు. కానీ తాతయ్య అనుభవాల పాతరను త్రవ్వగలిగితే, కథలకంటే ఆశ్చర్యకరమైన యదార్థాలు పైకొస్తాయి. కొన్ని దశాబ్దాల క్రితం జరిగిపోయిన సంఘటనలు కావడంచేత నాటి తాలూకు స్మృతులు కొన్ని తాతయ్య మనోఫలకంపైనుంచి మాసిపోగా, మరికొన్ని చెదరిపోగా, మిగిలినవాటికి కథన సమయంలో వర్ణనలు, శ్లోకాల్లాంటి అల

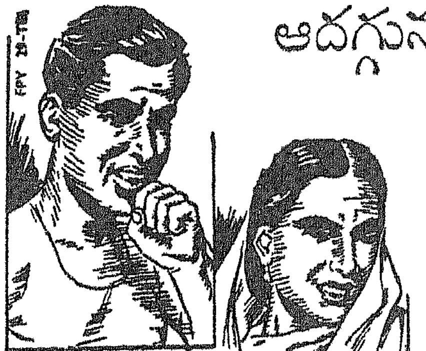

ఆదగ్గును అణచండి
ఆ గొంతు
పుండును
ఉపశమింపజేసే
మాన్పండి

పెప్స్ బిళ్లలు గొంతు, రొమ్ము బాధోపశమన, నివారణ సారములు కలిపి తయారు. పెప్సును చప్పరించునపుడు ఈ సారములు ఆవిరి అయి, మీ శ్వాసద్వారా గొంతుకలోనికి, శ్వాసమార్గం, శ్వాసకోశాలలోనికి పోయి పోవుచున్నాయి. ఇలా అవి నరాసరి మిమ్ము బాధించే భాగాలను చేరుకుంటాయి. అందుకే పెప్స్ అంత శక్తివంతమై, జగద్విఖ్యాతి గాంచినవి. పెప్స్ దగ్గులను అణచివేస్తాయి. గొంతుపుండు బాధను ఉపశమింపజేస్తాయి, మీ శ్వాసకోశాలను రక్షిస్తాయి. కఫమును కోసివేసి, శ్వాసబాధను పోగొట్టుతాయి. ఇవన్నీ యెందా. గ్రొంతైటిస్ చికిత్సకు ఇవి అమోఘమైనవి!

పెప్స్ సేవించండి.

PEPS

జగద్విఖ్యాతి గాంచిన
గొంతు, రొమ్ము బిళ్లలు
మందు అమ్మేవారి అందరివద్దా లభిస్తాయి.

హోల్ ఏజంట్లు: దాదా అండ్ కో., 68 నైనియప్ప నాయక్ వీధి, . . .

కరణం సామగ్రి చేరగా తాతయ్య అనుభవాలన్నీ వినడానికి కళ్ళల్లా వుంటాయి. వింటుంటే కాలగర్భాన్ని చీల్చుకుని సంవత్సరాలు, శతాబ్దాలు వెనుకకు వెళ్ళిపోయినట్టు ఒక విచిత్రమైన అనుభూతి కలుగుతుంది.

"అది నాకు పెళ్ళయిన క్రొత్త. తాలూకా ఆఫీసులో దస్త్రాల మధ్య మునిగి తేలుతున్నవాణ్ణి తీసి రెవిన్యూ ఇన్‌స్పెక్టర్‌గా ప్రమోషన్ ఇచ్చి సదిమిచెర్లకు వెళ్ళమన్నారు" అంటూ కథను ప్రారంభించాడు తాతయ్య.

"సదిమిచెర్ల! అదెక్కడుంది తాతయ్యా" అన్నాను. మాటిమాటికీ అడ్డుతగిలి ప్రశ్నలు కురిపిస్తుంటే కథ దెబ్బతింటుదని నాకు తెలుసు. కాని శ్రోత సావధానంగా వున్నట్టు సూచించడానికైనా అప్పుడప్పుడు ఒకటి రెండు ప్రశ్నలడగడం మంచిది.

"ఏ దేశపటాల్లో కనిపించదురా బాబూ! ఆ వూరికి చారిత్రక ప్రశస్తిగాని, భౌగోళిక ప్రాముఖ్యంగాని లేదు. బాహ్య సంబంధాలు లేని పరతత్వాన్ని అన్వేషిస్తూ ఏ పర్వత బిలంలోనో యోగ తపస్సులో నిమగ్నుడైన మౌని గొడవ ఎవడికి కావలసి వస్తుంది? ఆ వూరు అంతేననుకో! లోకమంతా ఒకటి. ఆ వూరు మాత్రం ఒకటి. ఏ ప్రభుత్వమూ, ఏ చట్టాలూ, ఏ ఆనవాయితీలూ అక్కడ పనికిరావు."

"అంటే అది ఒక సర్వతంత్ర స్వతంత్ర ప్రజారాజ్యమన్నమాట! ఒక సామాన్యమైన పల్లెటూరికి ఆ తరహా ప్రతిపత్తి ఇవ్వడానికి అనాటి బ్రిటిష్ ప్రభుత్వం ఎలా ఒప్పుకుంది తాతయ్యా?" అన్నాను.

"పై అధికారులకు శిస్తు కట్టడమొక్కటి తప్పిస్తే ఆ వూరికీ, ప్రభుత్వానికీ మరేలాటి సంబంధమూ లేదు. అక్కడినుంచి కేసులు కోర్టుకు రావు. ఇది చేయండి, అది చేయండి అంటూ వాళ్ళు ప్రభుత్వానికి తమ గోడు చెప్పుకోరు. అంతెందుకూ? అంగ వంగ కళింగాది దేశాలు యాభై ఆరు లేదూ! అది యాభై యేడో దేశమనుకో! ఆ దేశానికి సర్వాధికారి పరంధామయ్య.

ఒకరోజు మధ్యాహ్నం పన్నెండు గంటలకు నేనా వూళ్ళో బస్సు దిగాను. మునసబూ, కరణమూ నాకోసం గ్రామచావడి శుభ్రంచేసి వుంచారు. నేను నీళ్ళతో స్నానంచేసి, అన్నం తిని, కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకోదలచి జవానును పరుపు వేయమన్నాను. వాడలా పోతుండగా ధణ ధణా పలకలు మ్రోగిన చప్పుడు వినిపించింది. 'ఏమిటది' అనుకుంటూ ద్వారం దగ్గరికి వెళ్ళి వీధి వైపు చూశాను. అది ఒక వూరేగింపు. ఈ మిట్టమధ్యాహ్నవేళ వీధిలో మెరవణి బయల్దేరిన వధూవరులెవరా అని ఆశ్చర్యం కలిగింది. కానీ అది నే ననుకున్నట్టు పెళ్ళి వూరేగింపు కాదు; గంగజాతరా కాదు. ఒక ఇరవై ఏళ్ళ పడుచువాడు ఆ వూరేగింపులో ముందుగా నడుస్తున్నాడు. అతని మెడలో చిక్కుడు, అనప, పెసరకాయలతో కట్టబడిన పొడుగాటి దండ ఒకటి వ్రేలాడుతోంది. పాపం, ఎందుకోగాని వాడి ముఖంలో కత్తివాటుకు నెత్తురుచుక్క కనిపించడం లేదు. అతడంతగా భీతిల్లిపోయి వున్నాడు.

నా ముఖంలో ముళ్ళు తిరుగుతున్న విస్మయాన్ని పరికించాడేమో, మునసబు దగ్గరికి వచ్చాడు. "మరేం లేదండీ! వీడు నిన్నటి రాత్రి పొలాల్లోపడి ఒక గోతం నిండుకూ కాయ ధాన్యాన్ని కాజేశాడు. అందుకే ఈ శిక్ష" అన్నాడు. ఇదేం శిక్షాస్మృతి! ఇలాటి శిక్ష నాకు దాన్ని కనిపెట్టిన తెలివితేటలెవరివని అనుకుంటూ వుండగానే మునసబే మళ్ళీ నా సందేహాన్ని నివర్తి చేశాడు. "పరంధామయ్యగారిని ఎరుగుదురా బాబూ! ఈ శిక్ష ఆయన వేసిందే! మీరు వచ్చారని ఆయన కింకా తెలియదు. ఇప్పుడే చెప్పి వస్తాను" అంటూ అతడు తలారివానికోసం వీధి వైపు వెళ్ళాడు.

తల్పం పైన పడుకున్నానేగాని తలపులన్నీ పరంధామయ్యపైకే ప్రసరిస్తున్నాయి. ఈ పరంధామయ్య ఎవరు? ఇతడేం ఖాజీనా, కొత్వాలా? నేరస్థుల్ని శిక్షించే అధికారం ఇతని కెవరిచ్చారు? అసలు పల్లెటూళ్ళలోని సంఘ వ్యవస్థే ఇంత! ఈ వ్యవస్థలో ఒకే ఒక వ్యక్తి పటుత్వం ఇలా కొమ్మలతో, రెమ్మలతో పలువైపులకూ వ్యాపించుకుంటాడు. అతని మాట శాసనంలా చెల్లిపోతుంది. మర్రిచెట్టు క్రిందగాని, [illegible] ఎదిగి [illegible] నిలబడనివ్వదు.

నిద్రలేచేసరికి గంట నాలుగయింది. మునసబు లోపలికి వచ్చి "మీ కోసం పరంధామయ్యగారు వచ్చారండీ! నిద్రలేపడం ఇష్టంలేక వెళ్ళిపోయారు. రాత్రి భోజనానికి తప్పకుండా రమ్మన్నారు" అన్నాడు. ఎందుకోగాని నాకు పరంధామయ్య ఆహ్వానాన్ని నిరాకరించాలన్నంత కోపం వచ్చింది. ఒక్కొక్కప్పుడు మనకు ఒకానొక వ్యక్తిపైన అకారణమైన ద్వేషమో, లేకుంటే అవ్యాజమైన అనురాగమో వుత్పన్నమవుతుంది. కారణం వూహించడం కష్టం. కాని కారణం నివురుగప్పిన నిప్పులా మన అంతరాంతరాల్లో దాగి వుంటుంది. ఈ వూళ్ళో నా అంతటి వున్నతోద్యోగి నేనొక్కణ్ణే! మిగిలిన వాళ్ళందరూ గౌరవభాజనులు కావడంలోనూ, భయభక్తులకు పాత్రం కావడంలోనూ నా తరువాతి వాళ్ళు. కానీ ఈ పరంధామయ్య వల్ల నాకా 'మొదటి సీటు' దక్కేటట్టు కనిపించడం లేదు. ఈ అక్కసు చేతనే నాకు పరంధామయ్యపట్ల కినుక కలిగిందేమో! ఏమో, ఇది ఏనాటి కథ! పూర్తిగా జ్ఞప్తికి రావడం లేదు."

తాతయ్య డొండిలో నుంచి డబ్బీ పైకితీసి ఓ చిటికెడు నశ్యం ముక్కుకు దట్టించాడు. కథ మధ్యలో తాతయ్య నశ్యం పీల్చడంచూసి, ఇక కథలో ఏదో ఆశ్చర్యకరమైన మలుపు రాబోతున్నదన్నమాట!

"ఇంతకూ ఆ రోజు రాత్రి మీరు భోజనానికి పరంధామయ్య ఇంటికి వెళ్ళావా తాతయ్యా" అన్నాను ప్రయాణంలో బస్సు ఆగిపోతే గతి కొంత దూరం తోసుకుపోయి, మళ్ళీ 'స్టార్టు' చేయడానికి ప్రయాణికుడి బాధ్యత గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ!

"వెళ్ళకేం చేస్తాను? గంట ఎనిమిది కొట్టే [illegible] దాదాపు ఎనిమిదింటికి [illegible] గవర్నమెంటు ఉద్యోగిని కదా! [illegible] ఇష్టంలేకున్నా అభ్యర్థన నిరాకరించలేక [illegible] అంగీకరించినట్లు చివరకు పరంధామయ్యగారి ఇంటికి వెళ్ళాను. [illegible] పరంధామయ్య పదిమందితో కూర్చొని [illegible] తున్నాడు. వాళ్ళందరూ [illegible] పరంధామయ్య [illegible] పైకిలేచి [illegible] వున్న మంచం క్రింది [illegible] "రండి ఇన్స్పెక్టరుగారూ! [illegible] ఒక [illegible] నిమిషాల్లో అయిపోతుంది" అన్నాడు.

"నిజంగా అది విచిత్రమైన వ్యవహారం. [illegible] పరంధామయ్య ఇచ్చిన తీర్పు [illegible] ఒక పుల్లయ్య [illegible] రూపాయలు అప్పు చేశాడు. [illegible] కలిగినవాడు కాదు. [illegible] డబ్బును పుల్లయ్య [illegible] రూపాయ వడ్డీకి ఇచ్చాడు. [illegible] అయిదు [illegible] చూస్తే దొరువులు [illegible] పూడిపోయి వుంది. అప్పు చెల్లించుకోడానికి [illegible] పుల్లయ్య తన కుటుంబానికి [illegible] పది గంటల [illegible] లేదు. ప్రోనోటుకు వాయిదా [illegible] చెంబు తెచ్చి పరంధామయ్య చేతుల్లో పెట్టి ఈ వ్యవహారాన్ని పరిష్కరించమన్నాడు."

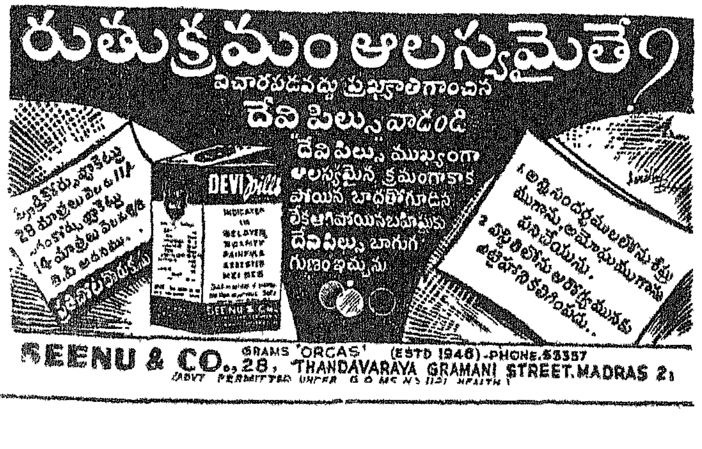

తాతయ్య ఇక్కడ కథ ఆపేడు. ఈ పరిస్థితిలో నువ్వయితే ఎలా తీర్పు చెప్పేవాడివి అని ప్రశ్నిస్తున్నాయి ఆయన కళ్ళు.

"నా సంగతి ఎందుకుగానీ, కోర్టు మాత్రం ఇలాంటి సాకులు ఒప్పుకోదు తాతయ్యా! అక్షరాలా అణా పైసలతోసహా చెల్లించవలసిందేనంటూ అదే తీస్తుంది" అన్నాను.

"అవును. కోర్టులో న్యాయ నిర్ణయం చట్టాన్ని అనుసరించి జరుగుతుంది. కానీ పరంధామయ్య తీర్పు చట్టాలకు అతీతమైంది. "ఎల్లయ్య తనకు మిగిలిన బాకీ ఇచ్చినవాడు కాదు. పుల్లయ్యను పీడిస్తే లాభం లేదు. మధ్యే మార్గం ఒకటే వుంది. నేను యాభై రూపాయలు చందా వేస్తున్నాను. మీరందరూ ఎంతెంత ఇవ్వగలరో చెప్పండి. మనమందరం చేరి పుల్లయ్య బాకీ జమకట్టేద్దాం" అన్నాడు పరంధామయ్య. నిమిషాల్లో పెద్దమనుష్యులు వాగ్దానాలిచ్చేశారు. నేను తెల్లబోయాను. వాదీ, ప్రతివాదులిద్దరికీ న్యాయం చేకూర్చగలిగిన ఆ న్యాయమూర్తి ఔదార్యం ముందు నా వుద్యోగ గర్వం పటాపంచలై పోయింది."

"కానీ అది న్యాయమెలా అవుతుంది తాతయ్యా! దాన్ని ధర్మమని చెప్పు. నే నొప్పుకుంటాను. న్యాయ మెప్పుడూ నిష్పక్షికంగా వుంటుంది. పాపమూ పాపక, ఒకరితో విరక్కపోవటం న్యాయమెలాగవుతుంది?" అన్నాను.

"నిజమే, నువ్వు న్యాయం న్యాయమే, ధర్మం ధర్మమే నంటావు. కానీ పరంధామయ్య వుద్దేశం అది కాదు. అతడు న్యాయం ధర్మానికి వుపాంగంగా మాత్రం వుండాలంటాడు. ఎల్లయ్య తనకు న్యాయ సమ్మతమైన వస్తువు గిట్టుబాటవుతుందని అప్పు పెట్టాడు. పుల్లయ్య ఆ అప్పుతో కుటుంబానికి ఒక ఆదరువు కల్పించుకున్నాడు. ఇందులో ఒకరి నొకరు మోసం చేసుకోవాలనే దురుద్దేశం లేదు. పరంధామయ్యకు కావలసిందింతే! కేవలం సదుద్దేశంతో వ్యవహరించిన మనిషికి విధి ప్రతికూల్యంవల్ల ఆ కార్యం విఫలమై, సైగా అతడు ముప్పులపాలైతే అలాంటి పరిస్థితిలో అతణ్ణి ఆదుకోడం తోటి మానవ ధర్మమంటాడు పరంధామయ్య."

ఒకటి రెండు క్షణాలు ఆలోచించి "అది సరే తాతయ్యా! అందులో ఎవరైనా కేవలం దురుద్దేశం తోనే వ్యవహరించినప్పుడేమీ? అప్పుడు పరంధామయ్య ఏంచేసి వుండేవాడు" అని ప్రశ్నించాను.

"అసలు విషయం అదేరా బాబూ! ఆ సంగతి చెప్పడానికే ఈ వుపోద్ఘాతమంతా! దురుద్దేశంతో వ్యవహరించిన వారికందరికీ పరంధామయ్య ఏలాటి శిక్ష విధించాడో నాకు తెలియదు. కానీ అతడు తన భార్యకు విధించుకున్న శిక్ష మాత్రం హృదయ విదారకమైంది."

తాతయ్య 'హు' అంటూ ఓ నిట్టూర్పు విడిచి ఒక గ్లాసు నీళ్ళు త్రాగాడు. తిరిగి నా తలకళ్ళ జోడు చేతికి తీసుకుని అద్దాల్ని శుభ్రంగా తుడిచి మళ్ళీ వేసుకున్నాడు. ఇదంతా కథలో కీలకమైన ఘట్టం ప్రారంభం కావడానికి ముందు జరిగే తతంగ మన్నమాట!

"అది ఒక రెండంతస్తుల మేడ. చుట్టూ పెద్ద ప్రహరీగోడ. గోడ కీవల వరుసగా గంగరావిచెట్లు. ఆ దృశ్యం ఇంకా కళ్ళకు కట్టినట్టుంది. ఆలోగిలో క్రింది అంతస్తులోనే ఇరవై ముప్ఫై గదు లున్నాయి. పెరట్లో అయిదంకణాల వూరింట్లో ఆదో యజ్ఞంలా నిరంతరమూ వంటపనులు జరుగుతుంటాయి. పూటకు నూరు విస్తర్లు చాలవు. ఆ ఇంట్లో పనిపిల్లలే ఇరవై మందికి తక్కువగాకుండా వున్నారు. అందులో పరంధామయ్య బిడ్డ లెవరో నేను గుర్తుపట్ట లేకపోయాను. అందరూ అతణ్ణి 'బాబయ్యా' అని పిలుస్తారు. ఆయన పీటమీద భోజనానికి కూచుంటే నలుగురైదుగురు కుర్రాళ్ళు ఆకు చుట్టూ కూర్చుంటారు. మనం అక్కడక్కడా సమిష్టి కుటుంబాల్ని చూస్తుంటాం. కానీ పరంధామయ్య కుటుంబంలా అంత పొందికగా, అంత నెమ్మదిగా సాగిపోయేవి అరుదు.

ఆ రోజు రాత్రి చాలా ప్రొద్దు పోయేంతవరకూ పరంధామయ్యతో మాట్లాడుతూవుండి, ఆయన గదిలోనే పడుకున్నాను. మరునాటి వుదయం పొలాల వెంబడి తిరిగి తిరిగి ఎనిమిది గంటలప్పుడు ఇంటికి తిరిగివస్తున్నాను. వాకిటికింకా పది బారల దూర ముండగా వీధి ప్రక్కనేవున్న వూరి కొట్టంలోనుంచి ఓ కుర్రాడు పరుగెత్తివచ్చి పరమానందయ్య కాళ్ళకు చుట్టుకున్నాడు. అనుమానానికి అవకాశంలేదు. ఆ కుర్రాడు సుమమూర్తిలా పరంధామయ్య పోలికే! అయితే వాడెందుకు వూరిపాకలోవుంటున్నాడో నాకర్థం కాలేదు. ఒకటి రెండు నిమిషాలు తటపటాయించి "ఈ కుర్రాడు మీవాడే కదండీ" అన్నాను. పరంధామయ్య అవునన్నాడు. "ఈ కొట్టంకూడా మీదే నేమిటి" అని మళ్ళీ ప్రశ్నించాను. పరంధామయ్య కుర్రాణ్ణి చేతుల్లోకి తీసుకుంటూ "అవును, ఆ కొట్టంలోనే మా ఆవిడ కాపురం" అన్నాడు!

"ఏమిటీ! ఈ కొట్టంలో మీ ఆవిడ కాపురమా!" అంటూ నివ్వెరపోయి, తొందరపడి మాట జారినందుకు నాలుక కరుచుకున్నాను. ఎంతటి దురాగతం చేసి వుండకపోతే ఒక ఆడమనిషికి ప్రత్యేకంగా వేరింటి కాపురం పెట్టిస్తుందది? ఆ విషయాన్ని ఆవిడ భర్త నోటినుంచే వినగోరడం ఎంత అమానుషం!

కానీ పరంధామయ్య ఆ విషయాన్ని నా దగ్గర దాచుకోడానికి ప్రయత్నించలేదు. ఆ విషాద గాథను నాకు వినిపించడానికి సంకోచించనూ లేదు.

అప్పటికి ఇరవై, ఇరవై అయిదేళ్ళ క్రితం సంగతి. పరంధామయ్యకు వివాహం నిశ్చయమైంది. పది మంది ఏకోదరుల్లో అతడు జ్యేష్ఠుడు. పాతికేళ్ళ తరువాత ఇంట్లో జరుగుతున్న శుభకార్యం. పెద్ద ఎత్తున జరపాలని పెద్దలు నిశ్చయించుకున్నారు. అప్పటికే రెండంతస్తుల మేడ కట్టి ఇంకా ఏడాది పూర్తి కాలేదు. మేడ ముందు, వీధి పొడుగునా పావడి వరకూ పందిళ్ళు వేశారు. గుంజ, గుంజకూ అరటి చెట్లు కట్టారు. దక్షిణాది నుంచి పేరుగాంచిన సన్నాయి మేళం తెప్పించారు. సమయానికి ఆడ పెళ్ళివారు రెండెద్దుల బళ్ళలో వచ్చి వాకిటిలో విడిది చేశారు. ఇకచెప్పేస్తే రాజుల నాటి సంరంభం! రాత్రి ఎనిమిది గంటలకు మొదటి పంక్తి భోజనాలకు కూచోగా, కడపటి పంక్తికి వడ్డన పూర్తయేసరికి టంచనుగా ఒంటిగంట కొట్టింది. మూడు గంటలకు సుముహూర్తాన అనుకున్నవేళకా మాంగల్యధారణ జరిగింది. రాత్రి నిద్రలేకపోవడంచేత పెళ్ళివాళ్ళ కళ్ళన్నీ ఎర్రబడి, [illegible] ఎక్కడ కూచున్నవారు అక్కడే తూగుతున్నారు. ఆ మాటున్నలోనే మధ్యాహ్నం పది గంటలకు మళ్ళీ నలుగులు ప్రారంభమయ్యాయి.

భోజనానంతరం తన గదిలో పడుకుని నిద్రపోతున్న పరంధామయ్య హఠాత్తుగా ఉలికిపడి మేలుకున్నాడు. ఇంట్లో ఏదో అలజడి చెలరేగుతోంది. అతడు పడుకొన్న కూర్చునే, కొంతసేపు చెవి ఒగ్గి ఆలకించాడు. నాలుగైదు నిమిషాలు ఆలకించగా తెలిసిన విషయమిది: ఎవరిదో ఒక అమ్మాయిది కాసుల పేరు కనపడ్డంలేదు. పొద్దున్నప్పుడు దండెం తీసి ఆమె కూతురికి వేసింది. అరగంట తరువాత చూసుకుంటే ఆ పిల్లదాని మెడలో నగ లేదు. అక్కడా ఇక్కడా వెదికారు. నాలి, వీధి అడిగారు. అంతటితో నగ పోయినందుకు ఒకరిద్దరు ఆడవాళ్ళు ఒక ప్రక్క ఏడుస్తుండగా మరో ప్రక్క అక్కడ చేరిన పది మందీ నాల్గని పది విధాలుగా [illegible].

పరంధామయ్య లేచి గదిలో అటూ, ఇటూ పచార్లుచేస్తూ ఆలోచనలో పడ్డాడు. పిల్లదాని మెడలో వుండగా నగ మాయమైంది. ఏమై వుంటుందది? కాళ్ళు వచ్చి నడచిపోయి వుండదుగదా! ఎవరో ఇంట్లో వాళ్ళే కాజేసి వుంటారు. మొగవాళ్ళను అనదలికి పెట్టి ఎవరు దొంగ అని తీవ్రమైన అన్వేషణ ప్రారంభిస్తే నగ తప్పకుండా దొరుకుతుంది. కానీ ఆ పనికి ఎవరు సాహసిస్తారు? నగ దొరికేంతవరకూ ఎవరికి వారు ఎదుటి వాళ్ళని దోషులని అనుమానిస్తారు. ఒకరి కంటికి మరొకరు దొంగగా కనిపించడానికి ఇక్కడ అవకాశముంది. ఈ నమూనాలో గుద్దులాట ఎందుకు? వెనుకాడకుండా ముందుబడి సంచులూ, పెట్టెలూ తీసి బయటపెట్టిస్తే ఎవరు దొంగలు, ఎవరు పెద్దమనుష్యులో తెలిసిపోతుంది గదా!

పరంధామయ్య ఒకటికి రెండు, మూడేసి మెట్లుగా క్రిందికి ఉరికాడు. "ఇంతే మీరందరూ ఇప్పుడు చేయదలుచుకున్నదేమిటి? [illegible] ఏడుపులిమా [illegible] కూర్చుంటారా" అన్నాడు. అంతకంతకు [illegible] బంధువులందరూ నిశ్శబ్దంగా నిలబడ్డారు. కృతనిశ్చయంతో పరంధామయ్య వాళ్ళని ప్రశ్నించాడు: "ఇప్పుడు నగ పోయిందనగా ఎవరికి [illegible] పెద్దమనుష్యులం. కాని ప్రతివారికీ కొంత మానం వుంది. ఉండక తప్పదు. నువ్వే అపఖ్యాతి

ఆశా కొండంతగా పోలు సంపాదించుకొంటున్నప్పుడు [illegible] గొంగో, ఎవరు దారి తెల్సుకోలేని బాధ్యత వన స్తే ఏం వుంటుంది? తెలుసా?"

అందరూ "వుంది వుంది" అని ముక్తకంఠంతో అన్నారు.

"కాబట్టి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] వరంధామయ్య [illegible] [illegible] [illegible] పుట్టి సాక్ష్యంగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రతి పెట్టిని [illegible] చేత తీయించాడు [illegible] [illegible] [illegible] ధన పూర్తిగా [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]"

"ఈ సరి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" అన్నా వరంధామయ్య.

"అబ్బ! [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" అన్నారు వెనకనుంచి [illegible].

"కావచ్చు ఏతేసం!" అంటూ [illegible] [illegible] వరంధామయ్య.

[illegible] అంటూ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెళ్ళికూతు [illegible] [illegible] [illegible] ప్రవేశించగానే లేచి నిల్చుంది.

"ఏది, ఈ పెట్టె తాళంచెవి ఇవ్వు" అన్నాడు అన్నాడు వరంధామయ్య.

"ఎందుకూ?" అని రాంగా ఆదిగింది వధువు.

"కావాలి" అన్నాడు వరుడు.

"లేదు."

"ఏమయింది?"

"పారిపోయింది."

వరంధామయ్య ఒక క్షణంలోనే పెళ్ళికూతురా [illegible] తర్వాత [illegible] [illegible] [illegible] చూశాడు. ఆఖ పెట్టె వెనకనే నిల [illegible] బంధువులకేసి చూశాడు.

"నేనిలేవేం! ఆ పెట్టెలో [illegible] [illegible] [illegible] లేదంటే ఆ అబ్బాయి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]" అన్నాడొక బంధువు.

ఆ బంధువు, మాటలోనే వరంధామయ్య [illegible] [illegible] [illegible] అతడు [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెట్టె తాళాన్ని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెట్టెలోని [illegible] [illegible] [illegible] పెట్టె [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పైకి తీశాడు.

"అదే, అదే"

జనంలో నుంచి పలుగురైదుగురు ఒక్కసారిగా

"ఇదీ కథ! పెళ్ళికూతురు చేతివాటుకు అలవాటు పడిన మనిషి అని తెలిసిపోయింది. వరంధామయ్య [illegible] [illegible]" అంటూ కథను కొనసాగిస్తున్నాడు తాతయ్య "అతని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] పెళ్ళి [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఈ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ఒక వేళ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ప్రత్యేకించి [illegible] [illegible] [illegible] వరంధామయ్య. ఇది [illegible] [illegible] [illegible] అతనికి తన భార్య [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. తన [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అతడు [illegible] పూర్వకంగా [illegible] కూడా! కాని [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] అవకాశం దొరికినప్పుడు ప్రేలిత్తి చూపడానికి వెనుదీయడు. ఏం చేస్తాడు వరంధామయ్య! తన భార్య దుస్థితిని తలుచుకున్నప్పుడల్లా అతని కళ్ళు కన్నీటితో ఆర్ద్రమవుతాయి. హృదయం తరుక్కుపోతుంది. అంతే!"

చిటికెడు నశ్యాన్ని నాసికా రంధ్రాలకు పట్టించడంతో తాతయ్య కథ పూర్తయింది. ★